

ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВОТА

Х А С К О В О

Ул. "П. Берковски" №7

тел: 038/62-27-43

e-mail- kids_art@mail.bg

моб: 0888123055

**УТВЪРЖДАВАМ :
ДИРЕКТОР ДГИ**

/Т. Илиева/

Заповед №836-21/15.09.2023 г.

**ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА
Детска градина по изкуствата
за учебната 2023/2024 година**

I. АНАЛИЗ НА ОБЕКТИВНАТА СИТУАЦИЯ

В Детска градина по изкуствата, град Хасково са създадени различни органи с цел превенция на ранното напускане на деца на образователната институция: екип за обхват и задържане в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст; комисия по превенция и закрила на деца в риск от насилие, добре работещ педагогически и обществен съвет, родителски активи, които имат отношение към превенцията и интервенцията на отпадане на децата от задължителна подготовка.

В детската градина се осъществяват следните дейности за превенция на преждевременно напускане на децата от задължителна предучилищна подготовка:

- осигуряване на позитивна образователна среда;
- мотивиране на децата за участие в образователния - процес чрез включването им в допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина;
- подкрепа на личностното развитие на децата - обща и допълнителна подкрепа;
- приобщаване на родителите и повишаване на тяхната ангажираност в процеса на образование;
- осигуряване на ефективна комуникация с родителите чрез провеждане на консултации, ел. комуникация, открити дни и мероприятия;
- консултации с учителите и директора;
- партньорство с Дирекция „Социално подпомагане“, Полиция; Общинска администрация и други институции.
- В ДГИ до сега няма напуснали деца от задължителна предучилищна подготовка. Ако има такъв случай на подадено заявление за напускане на дете от предучилищна група /4, 5 и 6 годишни/ ще бъде разгледано и ще се проследи неговото записване в друга образователна институция.
- Настоящата програма е разписана на база Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);

Рискове:

- Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения.
- Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на образователната система върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

II. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Законосъобразност - съответствие на политиката на детската градина със законите и подзаконовите нормативни актове/държавната политика.

Кохерентност - взаимна обвързаност на предлаганите политики при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Приемственост - осигуряване на непрекъснато действие на политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

Своевременност — осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рисковете от преждевременно напускане на детска градина.

Отчетност, мониторинг и контрол - постигане на по-висока степен на ефективност.

III. ЦЕЛИ

Изпълнение на Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, пълноценна личностна реализация на всички деца, независимо от тяхното етническо, социално или културно различие.

Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на задължителна предучилищна подготовка с огледограничаване на последиците от тях.

Изпълнение на междуинституционален план за действие за превенция на агресията и за засилване на сигурността в ДГИ

Постигането на целите се осъществява чрез:

- превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждеременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;
- интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

IV. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

- Проследяване неизвинените отсъствия на децата от ПГ от учителите и информация до директора.
- Ежемесечно вписване на отсъствията на децата от ПГ в модул „Отсъствия“ на НЕИСПУО;
- Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
- Повишаване качеството на образованието.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
- Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Необходими са широко обхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждеременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и училищно.

V. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

- -Обхват на деца за задължителна предучилищна възраст и задържане в образователните институции.
- -Връзка с родителя за изясняване на причините за отсъствие на детето.
- -Повишаване участието и ангажираността на родителите - индивидуално и групово наставничество.
- -Подкрепа за развитието на децата в риск.
- -Подпомагане на децата, застрашени от преждевременно напускане на детска градина, по -финансови причини.
- -Развитие на занимания по интереси.

При изготвянето на програмата се отчитат:

Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;

Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната образователна култура, работата в екип в рамките на образователната общност;

Координираните мерки на всички нива- съгласно писмо указание изх. № 06-233 / 24.07.2019г н-к РУО Хасково;

Проследяване на напредъка на ниво детска градина чрез преки наблюдения на процеса и активно сътрудничество по Механизъм за обхват и задържане на деца- личнисрещи на екипа и система ИРСМ.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на подготвителна за училище група в ДГИ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане;
- участие чрез мобилни екипи в Механизма за обхват и задържане на децата в системата на образование за учебната 2022/2023 г.
- поддържане на информацията за деца в електронната платформа на Механизма за обхват и задържане/ по указание на общинска администрация или ръководител екип РУО/.

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на подготвителна група в детската градина чрез:

- разясняване на родителите какви са правата и задълженията им – родителски срещи, тренинги , открити моменти , консултации и информационно осигуряване чрез сайта на ДГ и фейсбук групите;
- разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в подготвителна за училище група/ административни санкции, нарушения на правата на детето, личностни ценности /
- индивидуално консултиране на родителите.
- индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост и специална подкрепа; предлагане на нови допълнителни дейности и дейности по интереси в детската градина.
- обход на района и разясняване политиката на образователната система

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на децата подлежащи на задължително предучилищно образование:

- създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я деца;
- завръщане на преждевременно напусналите деца към формалната система на

образованието чрез използването на различна организация на основните форми на педагогическо взаимодействие: почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето;

-осигуряване на съвременна интерактивна образователна среда – участие в проекти, подготовка и реализиране на собствена образователна програма, квалификация на учители

-подобряване и естетизация на интериора в детските групи

-безплатно предоставяне на учебни книжки и консумативи

-подкрепа на храненето чрез участие по схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ към МЗ

-занимания по ПМС № 129 и популяризиране на дейностите

-по проект „АПСПО“ при необходимост се организира допълнително подпомагане на деца за усъвършенстване на БЕЛ.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА:

могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

- Икономически причини
- Социални причини;
- Образователни причини
- Етнокултурни причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

Социално-икономически причини:

Лошото качество на живот на определени социални слоеве; Ниските доходи - невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи необходими за учебния процес); Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра; Използване на детето, не посещаващо ДГ, като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

Към настоящия момент считаме, че такъв риск няма за ДГИ

Образователните причини:

Не владее или недостатъчно владее български език; Затрудненията при усвояване на образователния материал – образователните стандарти ; Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ; Наличие на конфликтни отношения с останалите деца в групата

Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ

Етнокултурни причини:

По-ниска ценност на образованието. Страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;

Към настоящия момент считаме че този риск в ДГИ няма.

Психологически причини:

Чувство за неуспех. Неувереност в себе си. Невъзможност за себеизява поради езикова бариера.

Към настоящия момент считаме този риск за значителен .

Действия:

- оказване на логопедична и психологическа подкрепа на деца със СОП;
- визуализиране на темите от образователното съдържание;
- работа със семейството;
- обща или допълнителна подкрепа оказана в групата

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират:

Недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на деца от системата на образованието. Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и детска градина. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на образователната система.

Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ.

Предприети действия – инсталиране на платформа и определен отговорник за наблюдение.

Причини, свързани със здравния статус;

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните групи или класове на системата. Рисковете за преждевременното напускане са свързани със спецификата на индивидуалните дефицити на всяко дете , както и психологическите бариери пред семейството. Въпреки квалификацията си педагозите в детската градина не винаги успяват да приобщят на тези деца и да тушират проблема на напрежение в тези семейства. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование-интериор на дворна пространство, липса на възможност за личен асасенти др..

Към настоящия момент считаме този риск за значителен за ДГИ.

Предприети действия: участие в проекти за подпомагане с допълнителни специалисти и открито споделяне на опит и идеи за работа.

Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ.

Причини, свързани със здравния статус;

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните групи или класове на системата. Рисковете за преждевременното напускане са свързани със спецификата на индивидуалните дефицити на всяко дете, както и психологическите бариери пред семейството. Въпреки квалификацията си педагозите в детската градина не винаги успяват да приобщят тези деца и да тушират проблема на напрежение в техните семейства. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование поради спецификата на сградата на детската градина като паметник на културата, интериор на дворното пространство, липса на възможност за личен асасенти др..

Към настоящия момент считаме този риск за значителен за ДГИ.

Мерки и дейности свързани с превенцията от отпадане са:

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА за преждеременно напусналите записани за задължително предучилищно образование:

- Изготвяне на база данни от учителите /при необходимост/, в чиито групи има деца от рискови групи/съобразно различните причини от отпадане/;
- Координиране действията на учителите на втора, трета и четвърта групи с

- тези на ръководство на ДГИ;
- Участие с екип в национален план, съгласно Механизма за обхват и задържане на децата в системата на образование.

КВАЛИФИКАЦИЯ на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;

- Провеждане на обучителен семинар, тренинги и беседи с педагогическите специалисти за справяне с последиците от агресия и насилие в дома и детската градина;
- Провеждане на вътрешна квалификация за начините за разрешаване на конфликти.
- Обмяна на добри практики;

Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на програмата:

- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността – участие в проект „ АПСПО“ и осигуряване на обща подкрепа /при необходимост/;
- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование – осигурена среда и специалисти, работа по проекти
- Създаване на условия за включване на конкретно дете в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности – ателиета, дейности по интереси, допълнителни дейности, участие в конкурси, олимпиади, концерти, тържества;
- Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (допуска до себе си);
- Участие на родителите в дейности в полза на детската градина с цел сплотяване на общността и показване на положителен модел за поведение на децата- тренинги, благотворителни акции, спортни мероприятия и изяви, педагогическа и психологическа подкрепа;
- Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на подготвителна група за училище-лични контакти на учителите, въвеждане на електронни информационни канали.
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда.
- Поставяне на детето в активна позиция по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на придобитите знания и умения;
- Превръщането на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използване на иновативни педагогични методи и форми за взаимодействие;
- Извършване на ефективна диференцирана работа с деца с по-ниска успеваемост на база диагностика;
- Привеждане самоконтрола и дисциплината на децата в съответствие с новите обществени реалности;
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес, осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация за учене у децата чрез целенасочена възпитателно-образователна работа;
- Провеждане на тестове /скрининг/ за ранно откриване на обучителни затруднения/ по желание на семейството /

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност;

Приобщаването им към общочовешките ценности, национални традиции, празници и символи и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия. Организиране на Дарителски кампании;

- ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ - лекции, беседи, свързани с обучението на децата / РЗИ , общностен център , РЦПО/

С настоящата програма се цели:

Поставянето на приоритет в работата на учителите и приобщаване на родителите към идеята за формирането на личностни умения у децата за адекватно социално поведение в съвременните динамични обществено-икономически условия.

Организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес;

Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.

Включване на родителското настоятелство и представители на обществения съвет като равноправни участници в такъв координационен механизъм.

Прието на ПС с Протокол №1 от 13.09.2023 г.

Съгласувано с ОС към ДГИ с Протокол № г.

